

[Gert Petersen.]

af os ville kalde den kapitalistiske verden. Det gælder over hele linjen. Det er ikke noget specielt dansk fænomen. Vi har lige fået et signalement nede fra EF – fra noget, man kalder Rådet, Det europæiske Råd – og dette signalement siger os, at det bliver endnu værre i samtlig EF-lande til næste år.

Når alle disse lande hidtil har været ude af stand til at komme ud af den nu 3 år gamle krise, så skyldes det måske, at de metoder, man anvender, ikke er de rette. De metoder er så nogenlunde ensartede fra land til land, hvad enten regeringen udøves af en konservativ Giscard d'Estaing eller en socialdemokratisk Helmut Schmidt, eller hvem det måtte være. De metoder består i alt væsentligt i, at man vælter byrderne over på arbejderklassen, over på lønmodtagerne og, for at det ikke skal være løgn, hårdtest og tungest over på de dårligst stillede blandt dem. Metoderne har altså ikke virket hidtil, når det drejer sig om at helbrede økonomien, og det kunne jo godt give anledning til nogen eftertanke.

Den lovgivning, som vi her er stillet over for, er jo opbygget på en ganske særlig måde. Den er konstrueret sådan, at man vil bremse lønstigninger ad to veje. Man vil bremse dem dels ved at fastslå, at de ikke må indregnes i priserne, og dels igennem § 11, som simpelt hen gør lønstigninger, der er overenskomststridige i henhold til arbejdsrettens kendelse, ugyldige.

Hvad det første angår, dette med, at lønstigninger under ingen omstændigheder må indregnes i priserne, så vil jeg da sige, at under andre vilkår og i en anden lovgivningsmæssig, økonomisk og politisk sammenhæng, så kunne vi godt have drøftet denne problemstilling. Men i den nuværende sammenhæng, så betyder det jo – og det fremgik da også ganske klart af handelsministerens forelæggelse, idet det ikke var forbrugerbeskyttelsen, men lønningerne, der optog ham i denne forelæggelse – så betyder det, at man først og fremmest vil ramme de dårligst stillede lønarbejdere i det her land.

Det er klart, at sådan som det kapitalistiske samfund, sådan som markedssamfundet fungerer, så vil mange arbejdsgivere i hvert fald delvis lægge lønforhøjelser som en del af omkostningerne over på prisen. Det kan vi være tilfredse med eller utilfredse med – jeg er ikke tilfreds med det, men sådan fungerer systemet altså, det system, som vi har. Når man hindrer

dem i dette, så vil de slå endnu mere forbitret for at afvise alle former for lønstigninger, og jeg siger udtrykkelig alle former for lønstigninger, for der er jo ikke i denne lovgivning gjort nogen undtagelser. Det er klart, at hvis produktiviteten stiger meget kraftigt, så kan man stadig som kapitalist tillade sig at give en lønforhøjelse uden at lægge den oven på prisen. Men helt bortset fra dette ene tilfælde, så vil arbejdsgiveren være meget stærkt ansporet til under ingen omstændigheder at give lønforhøjelser, først og fremmest inden for normal-lønsområdet, hvor vi har de dårligst stillede arbejdere, som i forvejen i henhold til overenskomsten, som er påtvunget dem ved lov, kun har mulighed for at opnå forhøjelser ved hjælp af dyrtidsreguleringen, men som netop i den nuværende desperate situation også har taget andre skridt i anvendelse. Det er først og fremmest dem, der rammes. Men man rammes også inden for minimallønsområdet, hvor man er vant til at anvende en løfteparagraf. Man går ud fra det gennemsnit, som gælder inden for faget, og hvis den pågældende virksomheds arbejdere er sattet agterud i forhold til dette gennemsnit, ja, så har man kunnet løfte sin løn op til gennemsnittet. Også hele denne del af minimallønsområdet rammes. Den pågældende arbejdsgiver vil i de allerfleste tilfælde ikke turde imødekomme de lønkrav, som bliver rejst, fordi der ligger dette stop og trykker. Han har hermed endnu en grund til ikke at gøre det. Der er også en anden grund. Vi ved jo, at Dansk Arbejdsgiverforening har stillet milliardbeløb til rådighed for arbejdsgivere, som siger nej. Man kan sige, at denne lovgivning er en slags cementering af de skridt, som Dansk Arbejdsgiverforening i forvejen har taget.

Hvad huslejeloven angår, så er det da udmærket, at man laver et huslejestop for 3 måneder, men hvad sker der så bagefter? Det samme gælder for øvrigt også prisstoppet, som også kun skal være 3 måneders. Hvad sker der bagefter? Så må vi vel forudse en eksplosion, både hvad angår huslejer og hvad angår priser. Disse 3 måneders foranstaltninger er kun en narresut og intet andet.

De groveste løjer synes jeg dog man kommer til, når man kommer til § 11. Jeg indrømmer, at § 11 ville være endnu grovere udformet, hvis hr. Jens Møller havde skrevet paragraffen, men blot det, at man har givet sig så langt, som man har, fra regeringens side og